

Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen

2024

Inhoud

De voorzitter spreekt	4
Actueel	6
Omgevingswet en Adviescommissie	6
Werkwijze en Samenwerking	6
Veranderingen binnen de gemeente	7
Blik op de Toekomst	7
Ambities en kernwaarden	7
Ontwikkelingen bij MOOI Noord-Holland	7
Verdichting Groet	9
Voormalige Petruschool, Groet, herontwikkeling sociale woningbouw, KDRArchitecten, KennemerWonen	9
Zo werkt het.....	11
Even voorstellen	11
Werkwijze	14
Beoordelingskaders	14
Monument.....	17
Voert, verbouwing beeldbepalende stolp, Zecc architecten, particulier	17
Cijfers	20
Aanvraagsoorten	20
Behandelwijze	21
Bezoekers	22
Optionele tabel	22
Register van plaatsvervangers	22
Sociale woningbouw	23
Park De Beeck, Sociale woningbouw BSV-terrein, Van Manen architectenbureau, Kennemer Wonen en Ouwehand Bouwen en Ontwikkelen.....	23
De advisering	25
Adviezen ruimtelijke plannen, kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling	25
Ondersteunende activiteiten	25
Hoe is het met?.....	27
Eeuwigelaan, Bergen, architect Van Wilsum Van Loon, particulier	27
Evaluatie en aanbevelingen	29
Tot slot	30
Colofon	31
Nr.1 Park de Beeck vogelvlucht, Van Maanen	

A landscape photograph showing a calm pond in the foreground, surrounded by dry, brownish vegetation. In the background, there are rolling dunes under a clear blue sky. A white circular graphic with horizontal and vertical lines is overlaid on the left side of the image.

De voorzitter spreekt

Nr. 2 Duingebied bij Egmond aan Zee, MOOI Noord-Holland

De voorzitter spreekt

De gemeente Bergen ligt in een gebied met een grote rijkdom en verscheidenheid aan landschapstypen. De overgangen van het weidelandschap naar de binnenduinrand en van de binnenduinrand naar de kustzone - op korte afstand van elkaar - zijn uniek voor Nederland. Daaraan gekoppeld de grote cultuurhistorische waarden op het vlak van architectuur (Bergense School) én groen (monumentale bomen) maakt de gemeente Bergen niet alleen uitzonderlijk en bijzonder waardevol, maar ook kwetsbaar voor veranderingen. Met de komst van de Omgevingswet (januari 2024) is het landschap als dagelijkse leefomgeving wettelijk sturend geworden, met aandacht voor aspecten als cultuurhistorie, biodiversiteit, gezondheid, waterkwaliteit en klimaat.

Als gemeente heeft u binnen de Omgevingswet met het vernieuwde, integrale instrumentarium een belangrijke rol en het mandaat om de lokale omgevingskwaliteit te behouden én te ontwikkelen. Onze 'Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit' beweegt mee met deze bredere doelstelling en zal meer en meer integraal adviseren, waarbij aspecten van de bebouwde en onbebouwde ruimte even relevant zijn en in samenhang zullen worden beoordeeld.

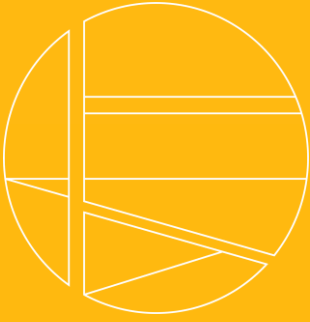
En eigenlijk doen we dat al volop. In 2024 zijn we als commissie nauw betrokken geweest bij de verdere ontwikkeling van het BSV-terrein. Dit wordt een prachtig plan door de grote samenhang tussen stedenbouw, landschap en architectuur met oog voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. In dit verband is het ook goed om de rol van Jan Willem Schnieder te memoreren, na zijn ambtelijk pensioen is hij als 'supervisor' nog steeds betrokken bij het plan wat de uiteindelijke plankwaliteit zeker ten goede komt.

Ook dit jaar hebben we op een bijzonder prettige wijze samengewerkt met plantoelichter José Pérez van Aken (en aan het eind van 2024 met zijn opvolger Helga van Wijk), stedenbouwkundige Duco Verhoeven en Martine Wilms van de erfgoedafdeling van de samenwerkende BUCH-gemeenten.

Per 1 januari 2025 ben ik gestopt als voorzitter van onze mooie commissie. Met een gerust hart geef ik het stokje over aan Willemien van Duijn.

Ir. Peter de Ruyter, landschapsarchitect

voorzitter Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit, gemeente Bergen

Actueel

Actueel

Dit jaarverslag biedt een overzicht van de activiteiten van de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen in 2024 en onze inspanningen voor omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Het verslag, wettelijk voorgeschreven, wordt jaarlijks aangeleverd aan de gemeenteraad en dient om inzicht te geven in onze adviserende rol voor een kwalitatief goede leefomgeving in de gemeente Bergen.

Omgevingswet en Adviescommissie

2024 markeerde een overgangsjaar voor de ruimtelijke ordening in Nederland, vooral door de invoering van de Omgevingswet. Deze nieuwe wet brengt veranderingen in werkwijze en cultuur binnen gemeenten met zich mee. Wij ondersteunde de gemeente bij de oprichting van de nieuwe wettelijke adviescommissie, gestart op 1 januari 2024. Met de bredere en vroegtijdigere advisering over omgevingskwaliteit, worden ook nieuwe thema's zoals verduurzaming, fabrieksmatige bouw, klimaatadaptatie en natuurinclusief en biobased bouwen vaker een onderwerp aan onze gesprekstafel. Meestal, zo valt in dit verslag te lezen, leidt dit tot positieve adviezen, waarbij we de wensen van de initiatiefnemer zoveel mogelijk in evenwicht brengen met gemeentelijke beleidsdoelen.

Werkwijze en Samenwerking

De commissie heeft een belangrijke taak in het bevorderen van omgevingskwaliteit, met extra aandacht voor cultuurhistorie. Meerdere deskundigen op dat gebied zijn opgenomen in de commissie, en waar nodig raadplegen we specialistische kennis via MOOI Noord-

Holland. Als onafhankelijk, multidisciplinair team helpen we publieke en private belangen zorgvuldig af te wegen binnen de kaders van het gemeentelijk beleid.. Onze adviserende rol is constructief en gericht op inhoudelijke ondersteuning, in nauwe samenwerking met de gemeentelijke diensten. Dankzij trainingen en een vernieuwd adviesformat via MOOI Noord-Holland kunnen we effectief adviseren binnen de nieuwe kaders.

Veranderingen binnen de gemeente

De introductie van de Omgevingswet in 2024 betekent een nieuw tijdperk voor gemeenten. Gemeenten passen nieuwe instrumenten, kaders en processen toe. Er is een cultuurverandering gaande waarbij meer faciliterend naar initiatieven wordt gekeken. De voorbereidingen om bestaande processen in het gemeentehuis te moderniseren, meer integraal naar plannen te kijken en ook de kwaliteit van de leefomgeving eerder bij planontwikkeling bespreekbaar te maken, zijn vrijwel overal gevorderd. Zo zijn er in de gemeente Bergen al diverse Omgevingstafels geweest om afwijkende bouwinitiatieven integraal te bespreken.

Blik op de Toekomst

De werkzaamheden van de nieuwe commissie zal op den duur ook samenhangen met de vormgeving van het nieuwe beleidsinstrumentarium onder de Omgevingswet met nieuwe instrumenten als: Omgevingsvisies, Omgevingsplannen, -programma's en vergunningen. Hierin krijgt het nieuwe begrip 'goede omgevingskwaliteit' als maatschappelijk kerndoel van de nieuwe wet gestalte. In de memorie van toelichting op de wet wordt 'goede omgevingskwaliteit' gekoppeld aan aspecten als cultureel erfgoed, architectonische kwaliteit van bouwwerken, stedenbouwkundige kwaliteit en kwaliteit van natuur en landschap.

Ambities en kernwaarden

De komende periode gaan wij als adviescommissie ook graag met u in gesprek over de ambities en kernwaarden van het kwaliteitsbeleid onder de Omgevingswet. Welke waarden en ambities staan centraal. Wat betekent dat voor de verschillende gebieden in de gemeente? In welke mate neemt de gemeente regie en wat wordt aan de mensen zelf overgelaten. De grote maatschappelijke opgave in de leefomgeving waar we de komende jaren voor staan moet opgelost. Maar naast vlot en betaalbaar moet het toch ook van goede kwaliteit zijn en lang houdbaar. Uw Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen speelt hierbij graag een constructieve en ondersteunende rol.

Ontwikkelingen bij MOOI Noord-Holland

MOOI Noord-Holland, de stichting die de commissie faciliteert, heeft haar verbinding met de gemeenten in Noord-Holland versterkt door statutenwijziging, waardoor aangesloten gemeenten nu extra toezicht hebben op strategische besluiten. Op 28 juni werd voor het eerst een vergadering van aangesloten gemeenten georganiseerd, waar ook uw portefeuillehouder bij uitgenodigd was. Deze nauwere betrokkenheid doet geen afbreuk aan het uitgangspunt dat de door de gemeenteraad benoemde commissieleden onafhankelijk kunnen blijven adviseren.

Nr. 3 Fietsexcursie, MOOI Noord-Holland

Wat is omgevingskwaliteit

Zorg voor een goede omgevingskwaliteit betekent aandacht voor cultureel erfgoed, de kwaliteit van natuur(schoon), ecologie en landschap, de stedenbouwkundige kwaliteit, de architectonische kwaliteit van bouwwerken en de inrichting van de openbare ruimte (Memorie van toelichting van de Omgevingswet (art.4.1.3)).

Het tot stand brengen van goede omgevingskwaliteit is geen vaststaand (objectief) gegeven, het gaat over de waardering die mensen hebben voor bepaalde kenmerken van hun leefomgeving. Die waardering is persoon-, plaats- en tijdgebonden. Mensen kunnen waardering hebben voor:

1. Herkomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de herkomst, die de geschiedenis van een gebied herkenbaar houden. Het kan gaan om plekken met historische betekenis, zoals monumenten, maar het kan ook een persoonlijk verhaal zijn bij een bepaalde plek;
2. Belevingswaarde; kenmerken die samenhangen met de beleving, zoals het groen, het uiterlijk van de bebouwing, de geborgenheid, de afwisseling of juist de rust;
3. Gebruikswaarde; kenmerken die samenhangen met het gebruik van een gebied, zoals de verschillende functies, de bereikbaarheid, de toegankelijkheid;
4. Toekomstwaarde; kenmerken die samenhangen met de mogelijkheden voor de toekomst, zoals kansen voor groei, duurzaamheid, robuustheid, waardevastheid.

Verdichting Groet

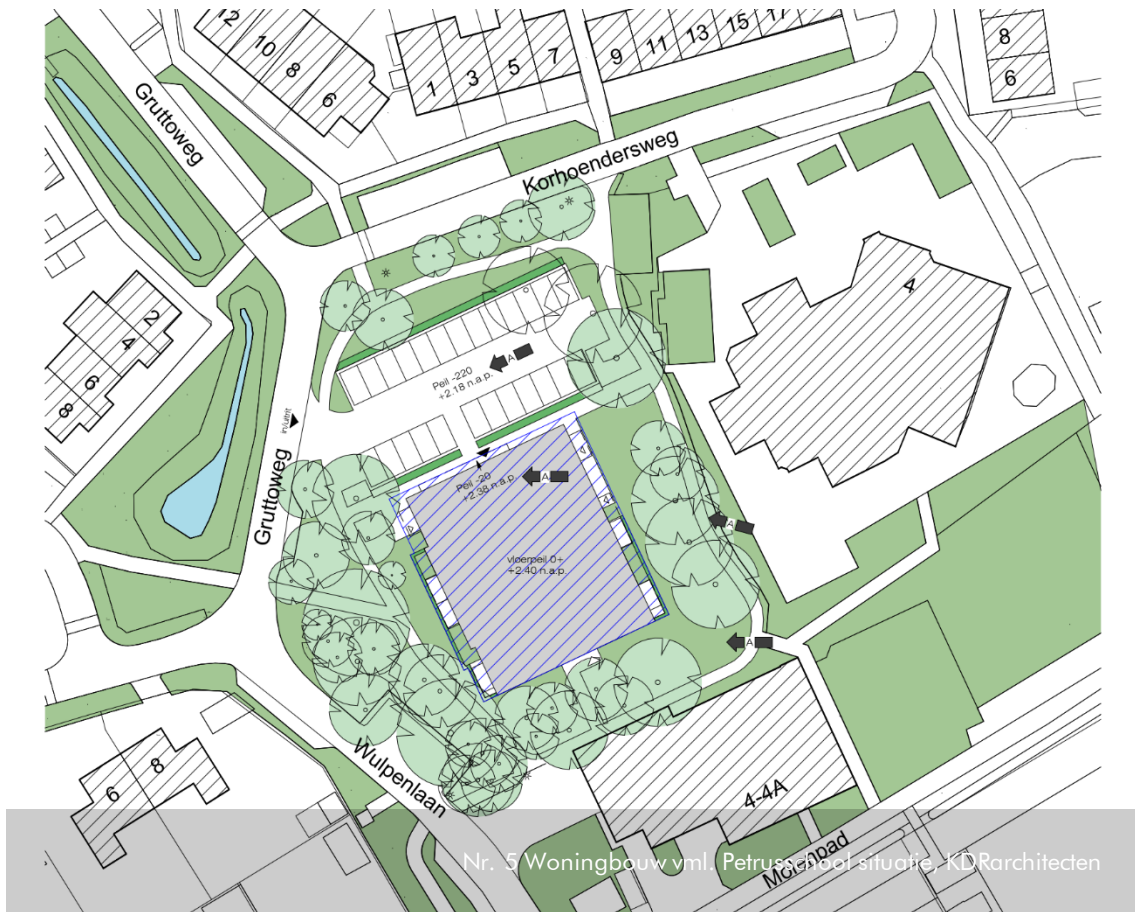
Voormalige Petruschool, Groet, herontwikkeling sociale woningbouw, KDRArchitecten, KennemerWonen

Toelichting

Het is alweer enige tijd geleden dat de Petruschool in Groet gesloopt is. Het heeft een tijd geduurd voor er een plan lag voor sociale appartementen. Het is een duidelijk voorbeeld hoe in een gemeente als Bergen gezocht wordt naar plekken om te kunnen verdichten.

Het ontwerp is eenvoudig maar doeltreffend: de geleding en ritmiek in de gevel is door gebruik te maken van baksteen goed te maken en dit is effectief gedaan. Belangrijk is uiteindelijk het uiterlijk van de gekozen baksteen en de baksteenornamenten door verschillende metselverbanden en maatverhoudingen.

Op deze groene plek is de terreininrichting even belangrijk als het gebouw met het behoud van de bestaande bomen en groene grastegels voor de parkeerplekken.

Zo werkt het

Zo werkt het

Even voorstellen

De Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen is benoemd door de gemeenteraad en samengesteld uit ervaren en vakbekwame adviseurs met kennis die nodig is binnen de gemeente Bergen.

Het goed beoordelen van alle ruimtelijke aspecten van een initiatief of plan vraagt kennis, ervaring en vakmanschap. De adviseurs zijn specialisten op het terrein van landschap, stedenbouw, cultuurhistorie en architectuur en zij zijn onafhankelijk ten opzichte van de gemeentelijke organisatie en het gemeentebestuur. In 2024 bestond de commissie uit de volgende adviseurs:

- Peter de Ruyter, voorzitter
- Ron Baltussen, (gemandateerd) architectlid
- Willemien van Duijn, architectlid
- Joost Buchner, erfgoeddeskundige
- Hendrik Postuma, erfgoeddeskundige

De commissie werd ondersteund door:

- Kees van Hoek, secretaris MOOI Noord-Holland
- José Perez-van Aken, plantoelichter gemeente Bergen (tot eind 2024)
- Helga van Wijk, plantoelichter gemeente Bergen (vanaf eind 2024)
- Martine Wilms, plantoelichter erfgoed en monumenten
- William Sevenhuijsen, plantoelichter erfgoed en monumenten

Werkwijze

De gemeente legt de plannen aan de commissie voor in een openbaar toegankelijke vergadering. Niettemin is al het mogelijke gedaan om het openbare karakter van de vergadering in stand te houden. Initiatiefnemers en eventueel hun adviseur en/of ontwerper worden in de gelegenheid gesteld om via een videoverbinding het initiatief toe te lichten. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen bij de gemeente verzoeken om de behandeling van de plannen te volgen en worden dan toegelaten. De vergaderdata voor uw gemeente vindt u via deze [link](#).

De commissie kan op verschillende manieren adviseren. Zo is het mogelijk om een zo geheten preadvies aan te vragen. Er vindt dan vooroverleg plaats met de commissie op een vroeg(er) moment in het planproces en zo kan haar inbreng nog relatief eenvoudig worden meegenomen door de initiatiefnemer of ontwerper.

Daarnaast worden niet alle plannen door de voltallige commissie behandeld. Plannen kunnen namelijk ook behandeld worden door een gemandateerde van de commissie. Dit gebeurde bij 48% van de planbehandelingen.

In de commissie worden ook de monumentenplannen en plannen uit het beschermde dorpsgezicht beoordeeld. De beleidsmedewerker monumenten is dan aanwezig. In 2024 waren hiervoor 33 aanvragen. De monumentenleden van de commissie gaan regelmatig samen met de plantoelichter op locatiebezoek om de te verwachten werkzaamheden goed in ogenschouw te kunnen nemen.

Bij de grotere plannen is vaak de beleidsmedewerker stedenbouw van de gemeente aanwezig om de commissie te informeren.

Van elke planbehandeling, of dit nu gaat om een vergunningaanvraag of om een vooroverleg, stelt de commissie een advies op. We streven ernaar dat het advies begrijpelijk is voor iedereen; helder geschreven en zonder gebruik van onnodig jargon. Bovendien moet het advies juridisch houdbaar zijn. De gemeentelijke plantoelichter zorgt voor het openbaar maken en versturen van de adviezen naar het college, de aanvrager en eventuele andere belanghebbenden.

Beoordelingskaders

Er zijn meerdere gemeentelijke beoordelingskaders waar de commissie rekening mee houdt. De nota omgevingskwaliteit Bergen vastgesteld in 2023 door de gemeenteraad, is het belangrijkste. Via deze [link](#) kunt u de nota omgevingskwaliteit voor uw gemeente inzien. Ook bestaat er erfgoedbeleid. Via deze [link](#) kunt u lezen welk erfgoedbeleid uw gemeente voert. Naast de welstandsnota zijn er ook welstandscriteria opgenomen in beeldkwaliteitsplannen. In veel gevallen is ook de omgevingsvisie en het omgevingsplan en ander ruimtelijke ordeningsbeleid voor de commissie relevant. Deze beleidsstukken kunt u via deze [link](#) vinden.

De beoordelingskaders zijn naar onze mening over het algemeen goed toepasbaar en dragen bij aan de constructieve dialoog die we voeren met initiatiefnemers. De kaders maken duidelijk wat de gemeente wil bereiken met het kwaliteitsbeleid en bieden houvast bij de begeleiding en de beoordeling van plannen.

Nr. 7 Vanaf Klimduin Schoorl, gemeente Bergen

MOOI DARS

In 2024 is hard gewerkt om een digitale koppeling tussen de gemeentelijke zaaksystemen en MOOI DARS tot stand te brengen. Via de digitale koppeling kan een deel van de zaakgegevens geautomatiseerd worden uitgewisseld via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De innovatie is aan het einde van het jaar opgeleverd en met de gemeente Bloemendaal is een pilottraject gestart.

Of we met uw gemeente de koppeling tot stand kunnen brengen is afhankelijk van het gemeentelijk zaakstelsel waarvan gebruik wordt gemaakt. Elk zaakstelsel vraagt om een maatwerk aansluiting, daarom ontwikkelen we in samenwerking met verschillende gemeenten door en vindt de aansluiting van gemeenten in fasen plaats. U heeft daar in het begin van 2025 een bericht over ontvangen.

Tegelijkertijd werken we – samen met onze zusterorganisaties Libau en Hûs en Hiem – verder aan het verbreden van de mogelijkheden in MOOI DARS, zoals ambtelijke advisering en advisering aan bijvoorbeeld omgevingstafels.

Nr. 8 Verbouwing stolp impressie, Zecc architecten

Monument

Voert, verbouwing beeldbepalende stolp, Zecc architecten, particulier

Toelichting

Stolpen zorgen voor een kenmerkend beeld in het open Noord-Hollandse landschap. Ze hebben dan ook een bijzondere status en het beleid is erop gericht dat kenmerkende piramidevormige beeld te behouden. Steeds vaker is de boeren-functie verdwenen. Dat was al het geval bij deze stolp. Belangrijk is dan dat niet alleen het silhouet van de stolp behouden blijft, maar ook dat het ensemble en de hiërarchie tussen stolp en bijgebouwen behouden blijft.

In het plan worden de bijgebouwen bij de stolp betrokken. Oorspronkelijke maten en monumentale onderdelen zijn het behouden waard. Dat is gedaan door de verbindingen van de bijgebouwen met de stolp met minimalistische glazen volumes te maken. Door verduurzaming zou tevens de kap hoger worden: de advisering was daarom gericht op het behoud van de verhoudingen van de stolp en de hiërarchie met de bijgebouwen. In zo'n geval wil de commissie ook de bouwtechnische en architectonische detaillering van dak, goot en aansluitingen zien om overtuigd te worden dat dit goed gebeurt met respect voor het oorspronkelijke pand.

Nr. 9 Verbouwing stolp bestaand, Zecc architecten

Nr. 10 Verbouwing stolp concept, Zecc architecten

Cijfers

Cijfers

In de onderstaande tabellen is onze advisering in 2024 weergegeven in cijfers. Op hoofdlijnen kunnen we concluderen dat het aantal aanvragen nagenoeg gelijk is ten opzichte van 2023. Het percentage omgevingsvergunningen is gestegen van 72% in 2023 naar 80% in 2024. Het percentage preadviezen is sterk gedaald van 24% naar 12%. Mogelijk komt dit door het grote aantal (8) Omgevingstafels die ook voorafgaand aan een vergunningsaanvraag plaatsvinden. Van belang bij een preadvies is om te zorgen voor een goede estafette-advisering. Dankzij het administratiesysteem voor zaken, MOOI DARS, zijn eerdere adviezen (ook van voor de invoering van het systeem begin 2021) bekend en wordt hier altijd op aangesloten. Hieronder worden de deeltabellen ook nog apart toegelicht.

Aanvraagsoorten

De commissie heeft verschillende type plannen in verschillende stadia ter beoordeling voorgelegd gekregen. In 2024 heeft de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen 191 nieuwe aanvragen behandeld. De categorie 'Supervisie-, Kwaliteitsteam, Omgevingstafel is nieuw en betreft voor 2024 alleen Omgevingstafels. Voor de dossiervorming registreren we die ook in MOOIdars, maar tot nu toe voor eigen gebruik: de gemeente maakt voor de Omgevingstafels nog geen gebruik van MOOIdars, maar dit zou in de toekomst eenvoudig kunnen zoals bij de reguliere aanvragen.

Aantal planbehandelingen	Soort aanvraag		
Soort aanvraagsoort	Aantal aanvragen	Herhaling	Aantal behandelingen
Omgevingsvergunning	147	136	283
Omgevingsvergunning monument	5	6	11
Preadvies	23	9	32
Beleidsadvisering	1		1
Handhaving en excessen	3	1	4
Informeel advisering	4	1	5
Supervisie-, Kwaliteitsteam, Omgevingstafel	8	1	9
Aantal behandelingen	191	154	345

Behandelwijze

In 2024 is 48% van de behandeling gemandateerd gedaan. Zoals eerder vermeld, kan een advies door één commissie-lid ook namens de commissie gegeven worden, een gemandateerd advies. Het gaat vaak om de wat minder complexe aanvragen, maar ook om herhalingsplannen. Het percentage door de gemandateerde gegeven adviezen is gedaald: van 55% naar 48%.

	2024
Behandelwijze	Aantal
Grote commissie	170
Gemandateerd	166
Supervisie-, Kwaliteitsteam, Omgevingstafel	9
Eindtotaal	345

	2024	2023	2022
Soort behandeling	Aantal	Aantal	Aantal
Nieuwe aanvraag	191	196	231
Herhalingen	154	156	139
Eindtotaal	345	352	370

Bezoekers

De commissie is verheugd dat er in 2024 bij ruim de helft (52%) van de behandelingen de ontwerper en/of indiener aanwezig zijn voor een toelichting en overleg. Het is een lichte daling ten opzichte van vorig jaar (56%). Een overleg met een ontwerper of aanvrager is meestal heel constructief en zorgt voor wederzijds begrip, waarbij er bijna altijd een passende oplossing mogelijk is die recht doet aan de verschillende belangen.

2024	
Bezoek (per zaak)	Totaal aantal behandelingen
178	345

Optionele tabel

Het aantal monumentenplannen was in 2024 minder. Hiervoor is geen verklaring.

	2024	2023	2022
Erfgoedstatus	Aantal	Aantal	Aantal
Rijksmonument	14	12	14
Provinciaal monument		1	4
Gemeentelijk monument	10	20	6
Beeldbepalend of karakteristiek pand	9	11	15
Beschermd dorps- of stadsgezicht		1	
Eindtotaal	33	45	39

Register van plaatsvervangers

Vastgesteld op 31 december 2024

De aan MOOI Noord-Holland verbonden adviseurs zijn opgenomen in het jaarlijks vast te stellen [register van plaatsvervangers](#).

MOOI Noord-Holland voorziet bij incidentele afwezigheid van de voorzitter of één van de leden in vervanging door een gekwalificeerd commissielid, die zitting heeft in één van de onder MOOI Noord-Holland ressorterende adviescommissies.

Nr. 11 Park de Beeck impressie, Van Maanen

Sociale woningbouw

Park De Beeck, Sociale woningbouw BSV-terrein, Van Manen architectenbureau, Kennemer Wonen en Ouwehand Bouwen en Ontwikkelen

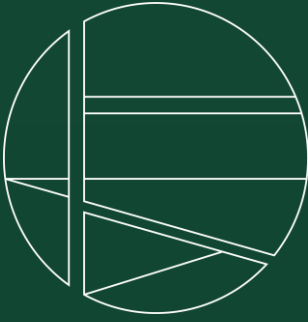
Toelichting

Een ander geslaagd plan voor sociale woningbouw is dat voor Park De Beeck. De ambitie was hoog zowel voor de stedenbouwkundige opzet, het landschappelijk ontwerp en de architectuur. De commissie is verheugd dat in het lange proces die ambitie is behouden. Het is een combinatie van sociale huurwoningen en woningen in de middenhuur.

Zoals bij de woningen in Groet op de locatie van de voormalige Petruschool is doeltreffend gebruik gemaakt van baksteen om te komen tot elegante appartementsblokken met een eenvoudige geleding en ritmiek. Kenmerkend zijn de afgeronde hoeken met de loggia's die ervoor zorgen dat de grote blokken er niet hard en plomp uitzien en dat ze, versterkt door de losse, niet rechthoekige plaatsing in het landschap, een organisch beeld geven.

De bouw op de locatie van de voormalige voetbalvelden bij De Beeck voor 120 nieuwe woningen is inmiddels gestart. De verkoop voor 32 betaalbare koopwoningen op de rest van het terrein is onlangs ook gestart en met ruim 200 inschrijving laat het zien dat de behoefte groot is.

De advisering

De advisering

De adviezen zijn openbaar en worden uitgebracht aan het college van B&W. In het jaar 2024 zijn alle adviezen van de commissie overgenomen door het college van B&W.

Adviezen ruimtelijke plannen, kwaliteitsgesprekken, procesbegeleiding, beleidsontwikkeling

In 2024 is de commissie betrokken geweest bij de beoordeling van de inzendingen voor de Harmonie locatie in het centrum van Bergen. Onduidelijk daarbij was hoe haar advies gewogen zou worden in de uiteindelijke beoordeling van de inzendingen. Ook is er een gemandateerde van de commissie aanwezig in de Omgevingstafels.

Ondersteunende activiteiten

De adviseurs van MOOI Noord-Holland doen meer dan hun werk in de gemeentelijke adviescommissies. Wij ondersteunen vrijwel alle gemeenten in Noord-Holland bij het behoud en de ontwikkeling van omgevingskwaliteit. Voor de gemeente Bergen hebben wij bijvoorbeeld een pilot-project uitgevoerd ter voorbereiding van het opstellen van beleid voor beeldbepalende panden. Hiervoor zijn het Van Rheenenpark in Bergen en Egmond aan Zee als pilot gebruikt om te onderzoeken hoe je beeldbepalende panden kunt aanwijzen en hoe hiervoor beleid te maken. Hierbij zijn lokale historische verenigingen betrokken geweest en is er een presentatie en afstemming geweest met bewoners. De pilot was succesvol en inmiddels is er een vervolgtraject gestart.

Hoe is het met?

Eeuwigelaan, Bergen, architect Van Wilsum Van Loon, particulier

Toelichting

Architecten hebben soms de neiging een ontwerp te maken dat opvalt. En enthousiaste opdrachtgevers maken daar vaak graag gebruik van. Een bescheiden en ingetogen ontwerp is dan niet altijd vanzelfsprekend. Maar een onzichtbaar ontwerp komt zelden voor. Toch staat er een 'onzichtbaar' huis aan de Eeuwigelaan in Bergen.

Het is bekleed met spiegelenende geveldelen en staat in een dichtbegroeid bos met als gevolg dat de 'lege' plek van het huis weer gevuld wordt met het beeld van het bos.

Voor de architecten was het groen de drager van het karakter van de laan. De bestaande woning is gesloopt en de nieuwe woning is 4 m' naar achteren geplaatst terwijl de inrichting van het terrein ongewijzigd bleef. De bedoeling was dat vanaf de straat de woning niet te zien zou zijn. En dat is goed gelukt: je moet goed kijken om het te zien.

Het gaat om een energie-neutrale woning. Het nieuwe volume bestaat uit een L-vormige plattegrond met aan de binnenkant van de L-vorm aan de achterzijde een glazen gevel. Zo ontstaat er een groot contrast tussen de gesloten, spiegelenende voorkant en de open privé-zijde aan de achterkant.

Nr. 15 Onzichtbaar huis impressie boszijde, Van Wilsum Van Loon

Evaluatie en aanbevelingen

Evaluatie en aanbevelingen

Als onafhankelijk adviseur dragen wij bij aan een goede omgevingskwaliteit in uw gemeente. Die zorg delen we samen met de initiatiefnemers en met u. Elk jaar bespreken we tijdens een evaluatiegesprek met de portefeuillehouder de belangrijkste ontwikkelingen binnen uw gemeente en formuleren we aandachtspunten voor de toekomst. Op 5 augustus 2025 vond het jaarlijkse evaluatiegesprek met wethouder Roos-Bakker plaats over het jaar 2024. De belangrijkste uitkomsten van dat gesprek zijn:

- De samenwerking van de commissie en de gemeente verloopt prettig en goed.
- Voor de effectiviteit van de advisering worden enkele afspraken gemaakt, zoals de afstemming van de commissie over Omgevingstafels met de regisseur Intake- en Omgevingstafel en afstemming met de betreffende projectleiders over Omgevingsprogramma's en afstemming met de case-managers vergunningen.
- Uitgangspunt voor de advisering is de bestaande kwaliteit van de percelen en omgeving van (bouw)plannen, zowel qua bestaande architectuur en historie van gebouwen als bomen en ander groen.

De commissie Bergen doet - vanuit haar ervaringen en inzichten - nog de volgende aanbevelingen:

- Naar aanleiding van de advisering over de tender voor de Harmonie-locatie adviseert de commissie om vooraf haar rol in dit proces duidelijker te maken. Voor de commissie waren vooraf de selectiecriteria niet bekend en ze was er in eerste instantie niet van op de hoogte dat de commissie geen rechtstreeks advies uitbracht maar de

stedenbouwkundige adviseerde die dit verwerkte in de toetsing. In het algemeen mist de commissie samenhang en continuïteit van haar betrokkenheid in de ontwikkelingen in het centrum van Bergen.

- Met de intrede van De Omgevingswet werken gemeenten aan nieuw instrumentarium op het gebied van een goede omgevingskwaliteit. Uw commissieleden hebben al ervaring met het ontwikkelen van nieuwe, minder gedetailleerde en op maatschappelijke doelen gebaseerde kaders. Graag stellen we deze knowhow ter beschikking.
- Verduurzaming en het klimaat zijn actuele thema's die steeds zichtbaarder en ingrijpender aanwezig zijn. De groeiende vraag naar zonnepanelen, warmtepompen en windmolens heeft impact op de bebouwde omgeving, maar ook veranderingen in gebruik van materialen (duurzaam geproduceerd en hernieuwbaar) en maatregelen voor de biodiversiteit brengen steeds nadrukkelijker veranderingen met zich mee. De invoering van de Omgevingswet is voor veel gemeenten een logisch moment om de nota's te vernieuwen. De meesten kiezen ervoor om de gelegenheid aan te grijpen als een kans om hier ook beleid op het gebied van duurzaamheid in op te nemen. In de gemeente Bergen is voor dergelijke ingrepen op dit moment nog beperkte criteria opgenomen. De commissie adviseert om actief aan de slag te gaan en na te denken over de gevolgen en inpasbaarheid van deze veranderingen bij het opstellen van bijvoorbeeld beeldkwaliteitsplannen en nota's. Uiteraard is de commissie bereid om mee te denken over het thema en te ondersteunen waar mogelijk.
- Mochten er vragen zijn over de Omgevingswet, de rol van de commissie of bent u benieuwd naar onze werkzaamheden? U bent welkom om aan te sluiten bij onze vergaderingen, of wij komen graag bij u langs.
- Als u hulp nodig heeft op het vlak van beleid over erfgoed, dan kunt u contact opnemen met het Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland. Hier proberen we waar het kan binnen bepaalde grenzen ondersteuning te bieden. Laat vooral weten wanneer hulp gewenst is.

Tot slot

Met dit jaarverslag geven we inzicht in de manier waarop de Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen de hand van de geldende beleidskaders adviseert over goede omgevingskwaliteit binnen uw gemeente. Dit is een doel waar wij ons graag voor inzetten en aan bijdragen. We doen dat zoveel mogelijk in het openbaar en in dialoog met betrokkenen.

De plannen in dit jaarverslag zijn slechts een greep uit de vele uiteenlopende plannen waarover de commissie dit jaar heeft mogen adviseren. Wij nodigen u van harte uit om in 2024 (digitaal) bij ons binnen te lopen en zelf te ervaren hoe boeiend en genuanceerd de advisering over omgevingskwaliteit is.

Colofon

Auteur

Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Bergen

Met bijdragen van

Jef Mühren, directeur MOOI Noord-Holland

Sanne Veersema, communicatiemedewerker MOOI Noord-Holland

Bo Jonk, commissiesecretaris en projectmedewerker Erfgoed MOOI Noord-Holland

Alkmaar, maart 2025

Basisontwerp

Funcke Creatieve Partners

Uitwerking

Peter Koomen

MOOI Noord-Holland adviseurs omgevingskwaliteit

Emmastraat 111

1814 DP Alkmaar

072-520 44 59

info@mooinoord-holland.nl

www.mooinoord-holland.nl

@MOOI_NH